

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 90 (2652) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 április 21

Megingatták Churchill helyzetét a balkáni kudarcok

Lloyd George lesz az új angol miniszterelnök(?) Ciano megkezdte tanácskozásait Ribbentropmal. Egyelőre még bizonytalan az „új bécsi kongresszus” időpontja

Berlinből jelentik: Míg a német sajtó hasábjait Hitler születésnapjának eseményei töltik be, addig a politikai körök figyelmébe továbbra is a katonai és diplomáciai eseményekre szegeződik — jelenti a Pesti. — Főként London elleni legutóbbi támadást és a görög harcok eseményeit kísérik figyelemmel. — Közvetlenül küszöbön állónak látják a német hadvezetésnek nagyobb összefoglaló jelentését. Nem kevésbé kísérik figyelemmel a főváros körében a Korićis görög miniszterelnök váratlan halálával támadt politikai réseket. — Minden német lap hangoztatja, hogy a miniszterelnököt meggyilkolták, mert nem akarta teljesíteni az angol vezérkar különböző követeléseit.

A Montag foglalkozik a hivatalos angol hírszolgálatnak azzal a jelentésével, amely szerint Korićis görög miniszterelnök a felelősségtől való télel-mében állítólag öngyilkosságot követett el. Ezzel kapcsolatban így ír:

A hivatalos angol hírszolgálat nem tudja többé eltitkolni a görög miniszterelnök meggyilkolása miatt Nagybritániára háruló rettenetes felelősséget. A lap a brit hírszolgálat jelentését a Korićis meggyilkolásáért ténylegesen velelős brit terror első beismerésének tekintti.

Az Esti Újság jelentése szerint a balkáni csapatok kudarcai megingatták Churchill helyzetét. Nemcsak ellenfelei lépnek fel ellene, hanem az őt támogató elemek is őt okolják a történetekért. A balkáni vereség következtében a Földközi tengeren veszély fenyegeti az angol uralmat.

Az angol politikai válságról szóló híreket természetesen sehol sem erősítik meg.

Isztanbuli jelentés szerint az észak-afrikai hadszíntéren mindkét fél csapatelvetéseket hajt végre. Legutóbbi hír szerint a Tobrukot ostromló németek jelentékeny erősítést kaptak és így közvetlenül várható az általános roham. Abessziniában Deszjé körül folynak a harcok. Az angol csapatok nehezen haladnak előre, mert az olasz állások rendkívül erősek és az olaszok az utakat aláaknázták.

Boris bolgár király látogatása a Führernél

Newyorkból jelentik: (NTI) A balkáni angol vereséget az egyik itteni lap jelentése szerint Washingtonban mint elkerülhetlent fogadták és elismerik, hogy ennek első és legfontosabb hatása valószínűen Churchill távozása lesz. Churchill utódja előreláthatóan Lloyd George lesz.

Zürichből jelenti a Pesti: A svájci lapok berlini tudósítói megerősítik azt a hírt, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter Bécsbe érkezett és megkezdte tanácskozásait Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel, azokról a politikai és államjogi kérdésekről, amelyek a szerb hadsereg fegyverletétele és a volt Jugoszlávia felbomlása után rendezésére várnak. A két külügyminiszter először egymás között tárgyalja le a megkezdésénél bonyolult kérdéseket. Elsősorban Horvátország határának ügyét, a dalmát kérdést, majd a Dél-Szerbiában levő macedonok helyzetét tárgyalják. Arról nincs megbízható hír, hogy a megbeszélés után kerül-e sor és ha igen, akkor mikor az „új bécsi kongresszusra”.

Berlinből jelentik: (NTI) Boris bolgár király április 19-én magánlátogatást tett a Führernél a német főhadiszálláson. Boris király április 20-án érkezett vissza Szófiába.

szálláson. Boris király április 20-án érkezett vissza Szófiába.

SZOVJET ALLÁSFOGLALÁS AZ ANGOL-AMERIKAI HIRVERÉSSEL SZEMBEN

Bukarestből jelentik: (MTI) A moszkvai Pravda szombati vezércikkében foglalkozott a szovjet-japán egyezmény külföldi visszhangjával. A lap elesein állást foglalt az angol-amerikai hírvetés ellen. Rámutatott az angol hírszolgálatnak arra a kísérletére, mellyel az egyezmény értékét csökkenteni igyekezik, mikor azt állítja, hogy az aligha fogja megváltoztatni a tényleges helyzetet. Az amerikai sajtó még messzebb megy a hivatalos helyről sugalmazott cikkeket közül, amely szerint az egyezmény egyáltalán nem jelent semmit, mert csak papírra fekteti a fennálló helyzetet. Néhány angol-amerikai magyarázó valósággal elveszteite fejté, így pl. a Newyork Times a legizgatottabb hangon ír. Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint a japán-szovjet megállapodás következtében az

Berlinbe viszik a szarajevói emléktáblát

Madridból jelentik: (NTI) Az ABC április 18-i számában foglalkozik a balkáni háborúval és kitér Magyarországára is, kapcsolatosan a szovjet-orosz nyilatkozattal. Leszögezi, hogy a déli országrészeknek Magyarország által való megszállása annak a ténynek magától értetődő következménye, hogy megszűnt a jugoszláv állam.

Berlinből jelentik: (NTI) Szarajevó város elfoglalása után biztonságba helyezték azt az emléktáblát, amelyet a szerbek az osztrak-magyar trónörökös 1914 június 28-án történt meggyilkolásának dícsőítésére helyeztek el a merénylet helyén. Wittinghof tábornok, az egyik páncélos hadtest parancsnoka, április 28-án Mittelmann

amerikai kormánykörök komolyan mérlegelik a Szovjethoz és Japánhoz fűződő viszonyuk teljes és gyökeres megvizsgálását.

Ugyancsak az angol hírszolgálat rámutatott arra is, hogy az amerikai kormány a közelmúltban kísérletet tett a Szovjet barátságának biztosítására, a Szovjet azonban azzal válaszolt, hogy megkötötte ezt az egyezményt Japánnal.

Mindezekből — fejezi be a szovjet lap — csak azt látjuk, hogy angol-amerikai részről az egész művelet tulajdonképpen az amerikai közvelemény megtévesztésére irányul. Ugy látszik, ezek az urak feltételezik a Szovjetről, hogy idegen érdekekért hajlandó háborút viselni.

hadnaggyal a Führer főhadiszállására küldte az emléktáblát. A szerbeknek a világháború felidézésében való felelősségét bizonyító táblát a berlini Zeughausban helyezik el.

Stockholmból jelentik: (NTI) Londoni jelentés szerint az Olympos, Larissza és Trikkala elestéről szóló hírek angol részről való megerősítése még késik. Az angol sajtó és rádió a német közleményeket ófólat nélkül adja tovább. Az angol közleményekben újabb visszavonulásról beszélnek. Egyébként egyáltalán nem igyekeznek kétségbevonni a görögországi katonai helyzet rendkívüli veszélyeit és szörnyű komolyságát.

HITLER ADOLF SZÜLETÉSNAPOJA

A felső-ausztriai Braunauban 1889 április 20-án született a német nép mostani vezére, Hitler Adolf, kit már evek óta rajongó ünneplésben részesít népének minden rétege a világ minden táján. Az idei születésnapon az ünneplés még odaadóbb őszinteséggel nyilatkozott meg úgy odahaza, mint kinn a világfrontok diadalmas messzeségein. Az ünneplésben hálás együttérzéssel részt vesznek Európa összes felszabaduló népei, köztük a magyar közönség is, melynek nevében a magyar főváros napisajtója már „világnézetű” különbség nélkül elismeréssel ír a német vezér történelmi nagyságáról.

Nekünk, akik román uralom idején az erdélyi és az akkori nyugati határszéli keresztény magyarság szószólói voltunk, — már 1933-ban, a Hitler Adolf hatalomra lépése idején megvolt a meggyőződéses megbecsülő álláspontunk az ő küldetése iránt. Megérettük és kifejeztük, hogy akit akkor még „mázoló”-ként igyekeztek kicsinyelni, az majd Európa és a világ további sorsának térképére fogja „felmásolni” a maga alakját. A Hitler hatalombalépése utáni napon, 1933 február 1-én írtuk a következőket: „Az általa felfokozott néperőnek az irányeshemély alakító nyomokat hagynak Európa további fejlődésében. Szembeállást fognak kifejezni a békeszerződések egyoldalú hatalmi rendszere ellen s határozott lökést fognak előidézni, hogy a háború utáni állapotokat eldöntően tisztázzák.”

Sok bajunk volt akkoriban, hogy így vélekedtünk. Nemcsak a szembenálló hatalmi rendszer, de a magyar nyelvű sajtó nagyrésze is kétségeskedett, kifogásolt, sőt vádolni igyekezett minket, hogy a német népmozgalom jövő fejlődésében bizni mertünk. Ma már túlvagyunk ezen a belső ellentétén. A magyar sajtó egyértelmű megbecsülése mellett ma azt a teljesítményt, amit Hitler Adolf vezérése alatt Európa népei életében végement. Azóta megszűnt a genfi Népszövetség, összeröktek a nagy- és kisantant vezetetei alatt működött hatalmi rendszerek, előállott Európa új csoportulása s az ázsiai vezetőhatalomnak, Japánnak ehhez való csatlakozása. Még a Szovjet-birodalom is átfordult a nemzetes irányú néppállamok iránti tájékozódásra. Közép-Európában eltűnt néhány mesterkélt államképlet, viszont az egykori Csonka-Magyarország megkezdte a kiteljesedést érzéves történelmi határai felé.

Mindezekben az óriási változásokban kétségtelenül Hitler Adolf vezéri egyéniségének az elindító, továbbvivő és eldöntő szereplése. Ömaga a változások minden nagyobb fordulójában hangoztatta, hogy a „nép” és a „Gondviselés” volt az, mely ezeket a változásokat előidézte. Ezekből a

megnyilatkozásokból az ellenfeleknek is, az egész világ közönségének éreztetnie kellett, hogy nem dicsőítő és dicsőítő elhárítás van azokban, hanem hit és meggyőződés a földi és természetfölötti nagy létezőkben. Hitler nem kapta el a hatalom örökét, nem vette körül magát földi ragyogásokkal, hanem ott maradt népe között a régi egyszerűségben és igénytelenségben, s csak mindig abban az elhatározásban nyugodt, hogy neki minden napját és percét népe hívatásának diadalra jutásáért oda kell áldoznia. Az egykori világháborúban viselt katonazubbonyt vette magára akkor is, amikor népe hadvezéréként a háborús döntésre kellett elszánnia magát. És ott van mindenütt a harctereken, népe katonái között. Most a balkáni tájakon kényszerítik ki a döntést, s Hitler ott ült meg születésnapján is a döntő hadműveletek izgalmai között, a főhadiszálláson. Az ellenfél dalmái semmiesetre sincsenek így a harcterek gyújtópontjaiban.

De nem látók helyesen a Hitler Adolf jelentőségét, ha csak az ő egyéniségében keresnek a nagyság vonásait. Amíg ő az egyszerű építőmunkás névtelenségéből az államfő és a hadvezér mindenünnen látott, s mindenünnen elismert világmagasságába érkezett, abban a folyamatban bizonyára megvolt a maga egyéni kiválóságának és önjelölődő készségének is a része. Azonban még nagyobb része van annak, hogy ő példamutatója volt a többi névtelen népmiliónak, s ezeknek a milliónyi tömegeknek a közösségérző lelke és összefogó önkudata gyűlt össze körülötte, s az lett történelemalkotó és sorsfordító. Őriási életszervező. Hitler Adolf ennek a népfeljövésnek, az alulról fölfelé növekvő elemi erejű természetességének a jelképes kifejező embere. Amit ő mond a népről és a Gondviselésről, mint a történelem új sodrásának a meghatározóiról, — az az igaz.

Népi mélységekből szokott előtörni a vulkános kirobbanás. De ezuttal többről van szó, mint ilyen vulkános előtörésről. Az egész népmélységnek nagyobb magasságokra való kiérlelődése ment végbe ki tudja mennyi nemzedék alatt, s ki tudja mennyi névtelen tanítói munka és tapasztalati összegzés eredményeképpen. Ennek a névtelen belső fejlődésnek a felszínre érkezése az, ami a szemünk előtt folyó világváltozásokban megmutatkozik. A néprétegek egyetemes megnövekedésének a jelenségével állunk szemben, s Hitler Adolf alakja is ennek a jelzéseként áll előttünk. Így érthetjük meg jól, hogy a névtelen tömegekből hogyan került ő fel a világtörténelmi események magaslatára. Nem szerencsés, nem kaland, nem „karrier” vitte fel oda, hanem a népmélységek egyetemes megnövekedése, s a Gondviselésnek az a törvénye, mely az emberiségnek magasabb rendeltetést szánt, mintsem a néhányak hatalmáért és kiváltságos helyzetéért való örökös szolgálatot.

Hitler Adolf születése napján a német nép tulajdonképpen a maga megújulásának és társadalmi felnövekedésének az ünnepét üli. Az ünnepben a magyar nép is együttérzően tud résztvenni, mert részére is megértik az idők, hogy az elnyomott mélységekből szabadabb és életadóbb magasztalásokra jusson. Hiszen „megbűnhődte már e nép a multat s jövődőt”. Nemcsak a multat, de a jövődőt is.

(Dr. P. Á.)

Hitelszövetkezeti értekezlet a vármegyei házában

Nagyvárad. Saját tud. Mint ismeretes, a vonatkozó miniszteri rendelet értelmében a visszacsatolt keleti ország-részeknek Bihar, Ugocea, Szatmár és Máramaros vármegyékhez tartozó területen működő hitelszövetkezetek kötelesek ez év április 23-ig a külföldi központból kilépni és megnyitni számukra a lehetőség, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezetbe (OKH) tagként belépjenek.

Miután fontos nemzeti érdekek fűződnek ahhoz, hogy a szövetkezeti hitel ezeknek a visszacsatolt vármegyéknek a területén is továbbfejlődjék a földművelő és ipari kisemberek számára.

ra s mivel erre az OKH és a kötelekbe tartozó hitelszövetkezet érzi magát hivatottnak — a tavasz folyamán az OKH megyei propagandaértekezletet fog tartani a járáások a községi hivatali vezetők, a gazdaszervek és a hitelszövetkezetek bevonásával.

Az OKH mozgalmának egyik kiemelkedő pontja lesz az az értekezlet, amelyet holnap, április 22-én délelőtt 11 órakor tartanak meg a váradai megyeházán. Értesülésünk szerint az értekezleten a megye vezetőin és szakelőadóin kívül országgyűlési képviselőink és több szövetkezeti vezető is részt fog venni.

Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület nagyváradai osztályának megalakulása

Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület osztálya az 1941. évi április hó 20. napján délelőtt 10 órakor tartotta alakuló gyűlését a kir. ítélőtáblán.

Ez a nagymultu, a birói és az ügyészi kar szellemi, erkölcsi és anyagi érdekeinek megővésére és előmozdítására hivatott egyesület a román megszállást megelőző időkben már tevékeny működést fejtett ki városunkban. Sőt az 1912. évben az országos kongresszust is itt tartották. Az egyesületnek az elcsatolásával megszűnt helyi osztálya, most a felszabadulás után a régi célkitűzésekkel, de újult erővel és az osztálygyűlés élénk lelkesedésével alakult meg újból.

A királyi ítélőtáblai elnök, mint kor-

elnök megnyitó szavai után a gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy az osztályt megalakítja. Ezután a tisztikar megválasztása következett. A kijelölt bizottság javaslatára a gyűlés közfelkiáltással osztályelnökké dr. Ungváry Antal törvényszéki elnököt, ügyvezető társelnökké dr. Harsányi Imre táblabíró, titkárrá dr. Patkó Zoltán járásbíró, pénztárossá dr. Harmathy Attila törvényszéki bírót, jegyzökké dr. Rozsly István táblai tanácsjegyzőt és Magyar Zoltán törvényszéki jegyzőt választotta meg.

A választmányának és a számvizsgáló bizottságnak a megválasztása után az alakuló gyűlés lelkes hangulatban ért véget.

Tavasz a macskadombon

Öröm volt nézni vasárnap kora délután: feldült hangyaboly képét mutatta a város; mindenki lázas sietséggel iparkodott kifelé a zöldbe, mint ahogy a börtönből szabadult fegyenc igyekszik a szabadság teljessége felé.

Emberekkel találkoztam, javíthatatlan kávéház- és klubtöltelékekkel, akik tavaszi ruhában és elfogult mosollyal siettek a Rhédey-kert vagy a Bunyitay-liget felé.

— Megyek, — vallották be szinte röstelkedve —, ma van az első igazi tavaszi vasárnap s kint, úgy tudom, virágnak a fák.

Rövid sétára indultak az emberek, de a tavasz elkapta őket és vitte, sodorta tovább, ki a szőlőhegyek közé, vagy legalább a legközelebbi kiránduló helyre, a Macska-dombra, ahová a Bunyitay-liget közönsége csordult ki feltartóztatlanul. Ott volt az íróasztal mellett dohosodó hivatalnok, a puli szikkadt légkörében kiszáradt kereskedő, a gyárak füstjében, porában robotoló munkás, — mindenki ott volt, a város ifjú véne, asszonyostul, gyermekestül és ámulian

gyönyörködött a cseresznye virágzásában, a pázsit zöldjében, a felélekvő zöld illatában, ami helyenként sűrű hullásban szállt az ünnepnap is munkálkodó vincellérek kapaszkodása alól...

Nevetni kellett volna rajta, ha nem lett volna mélységesen megható: a gyerekek eszeveszetten hempergöztek, bukfenceztek a gyepen, a fiatalok szilaj nekirambodásokkal futottak le a domboldalon és meglelt emberek, öregek is dévaj kacajok és negédes mozdulatok kíséretében ünnepeltek a Macska-dombon, mintha láthatatlan tündérekkel társalognak volna mind.

Egy kedves szanccsoport gitárhangversenyt rendezett s a körülöttük állók tánra illegették lábaikat; volt aki harmonikával kísérte a tavasz-manók ugrándozásait, vagy vidám hegedűszóval illeszkedett bele a nagy derűs és áradó szimfóniába, ami oly ünnepi szépséggel zengett a Macska-dombon és mindenütt kint a zöld határban, mintha mindenki ifjú lenne és bohó és senkinek semmi baja se lenne a világon.

(— a)

Figyelem! Kereskedők és iparosok Figyelem! figyelmébe!

E hét folyamán okvetlen kitéltve beadandó az iparengedélyek felülvizsgálására szolgáló IV. számú nyomtatvány.

Kapható:

„Nemzeti” papirkereskedésben

Rákóczi-ut 11 szám.

LAFAYETTE

Rákóczi-út 8 Tel. 11-13

Bundák megővését vállaljuk.

Zsidók és zsidó származásuak mezőgazdasági ingatlanainak bejelentési kötelezettsége

Nagyvárad thj. város polgármestere. Városgazdasági ügyosztály ad 13.025—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Hivatkozással az 1940—1941. M. E. sz. rendeletre, felhívom azon zsidókat és zsidószármazásuakat ugyszintén azon nemzsidókat, akik zsidóktól 1937. évi december 31. napja után s 1940. évi szeptember 15. napja előtt élők közötti vagy halálesetre szóló jogügylettel mezőgazdasági ingatlant szereztek, hogy mezőgazdasági ingatlanait (szőlőbirtokot is) a gazdasági ügyosztályon beszerezhető nyomtatványon (Városháza I. em. 23. sz.) 2 példányban kiállított kérdőíven 1941. április 30-ig jeleentsék be.

A 7720—1939. M. E. sz. rendelet 62. paragrafusában megjelölt feltételek fennforgása esetében bejelentési kötelezettség alá esnek a keresk. társaság (részvénytársaság, szövetkezet stb.) egyesületek és egyéb jogi személyek (pl. alapítványok) is.

Nem kell bejelentést tenni annak, akinek az egész ország területén csak egyetlen olyan ingatlana van, amely a város belterületén fekszik, be van építve, vagy házhelynek alkalmas és 600 négyzetöglnél nem nagyobb. Nem kell bejelentést tenni annak sem akinek — habár több olyan, a város belterületén fekvő ingatlana van, amely semmiféle mezőgazdasági üzemmel kapcsolathat nincs és teljes egészében ki van építve.

Nyomatékosan figyelemztem az érdekelteket, hogy a bejelentési kötelezettségeknek fenti határidőn belül annál inkább pontosan tegyenek eleget, mert a mulasztókkal szemben az 1939. IV. t. c. 25. és 26. paragrafus értelmében a legszigorubbán fogok eljárni.

Dr. Soós s. k. polgármester.

Olcsóbbodtak a piacon a tavaszi ujdonságok

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői, hetipiac forgalma kielégítő volt. Legnagyobb volt a felhozatal a zöldség és a baromfipiacon, úgyhogy itt némi olcsóbbodás is észlelhető volt. A burgonya ára nem változott (kg 12—14 fillér) olcsóbb lett valamivel a vöröshagyma (kg. 35—38), s olcsóbb lett a zöldfőzeléknek való is. Sóska kg. 30—40 spenót kg. 40—50, saláta fejenként 3—5 fillértől. A hónaposretek és zöldhagyma ára is csökkent. A piac ujdonsága, a gyenge spárga (kg 2.80—3 P). A beköszöntött jó idővel újabb olcsóbbodás várható a zöldségpiacon. A tej eltűnt a piacról s háztartásokban is panaszkodnak, hogy napról-napra kevesebb tejet hoznak be a falusi tejesek. A tejtermékek maximális árának betartását nagy szigorral ellenőrzik a piaci ellenőrök. A tojás ára nem változott (párja 22—23 fillér). Az általános halászlé tilalom miatt ma már csak hízlat ponty volt a halpiacon, élő kg. 2.50, jegelt kg 3 pengő. A terménypiacon lényegtelen felhozatal volt, úgyhogy csak kistéfői kukorica és zöldsékművelőmáz vásárlások történtek.

Ciano olasz külügyminiszter Berlinbe érkezett

A Jugoszlávia megszűnésével előállott új helyzetet vitatja meg Ribbentrop-pal. A hét közepén fontos értekezlet lesz Bécsben. Szerb hadműveleti területen töltötte születésnapját Hitler vezér és kancellár

Berlinből jelentik: Ciano olasz külügyminiszter vasárnap Berlinbe érkezett és találkozott Ribbentrop német birodalmi külügyminiszterrel. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a két államférfi vasárnap és hétfőn megbeszélést folytat a Jugoszlávia megszűnése folytán előállott helyzetről.

Ugyanezen körökben úgy tudják, hogy még ezen a héten, valószínűen szerdán vagy csütörtökön, előreláthatóan Bécsben részletekben is rendezik ezt a döntőfontosságú kérdéskomplexumot. Hogy a bécsi konferenciára mely államok kapnak meghívást, valamint hogy a tárgyalásokat ki vezeti, arra vonatkozóan hiteles értesülések még nem állanak rendelkezésre.

A leghatalmasabb sikerek esztendeje...

Berlin. (NTI) A Német Távirati Iroda közlése szerint: A Führer vasárnap 52-ik születésnapját a balkáni hadjárat hadműveleti területéhez közeli főhadiszállásán töltötte. A nap első óráit a most főhadiszállásként szolgáló különvonat étkezőjében töltötte. A vasárnapra virradó éjszaka pontosan éjfélkor Keitel tábornagy köszöntötte először a Führert. Emlékeztetett arra, hogy a főhadiszállás ugyanabban az összetételben résztvevő a Führer valamennyi útján és hadjáratán. Kiemelte, hogy a Führernek most eltelt életéve a leghatalmasabb sikerek éve. Emlékeztetett arra, hogy a Führer vezetése mellett 10 nap alatt szűzték szét az Anglia zsoldjában álló Szerbiát. Vegül fogadalmát fejezte ki, hogy a német véderő a Führerjét tovább követi valamennyi útján. A beszéd befejezése után a Führer kocintott a győzelemre. A Führer második háborús születésnapjának első órái vidám hangulatban teltek el. Közben beérkeztek az első szerencsekívánó táviratok is. Nagy örömet okoztak a baráti Olaszországból érkező táviratok. Távirat érkezett azoktól a katonáktól, akik Larisszát foglalták el. A német katonák születésnapi ajándékként ebből az elfoglalt kulcsállásból küldik üdvözlőüket Vezérüknek.

Rómából jelentik: (NTI) Az orosz király és a Duce táviratilag fejezték ki szerencsekívánataikat a Führernek.

A német véderő fogadalmát: „Mindenütt megverjük az ellenséget, ahol megtaláljuk!”

Jugoszláviának egy kies fekvésű völgykatlanában állott meg az a különvonat, amelyben a Führer 52-ik születésnapjának első óráit eltöltötte. Itt kereste fel őt már a hajnali órákban Keitel tábornok és köszöntötte elsőnek rövid, de őszinte szavakkal.

Délelőtt 11 órára megérkezett a Vezér főhadiszállására Göring birodalmi marsall, Brauchitsch vezérezredes, Raeder tengernagy, Ribbentrop külügyminiszter, Himmler

birodalmi rendőrfőnök, Hess Rudolf a Vezér helyettese, valamint a párt, az állam és a hadsereg számos más képviselője is.

Elsőnek Hess Rudolf köszöntötte a Vezért az otthon élő, valamint a külföldre szakadt németek nevében, bálát adva az Istennek azért a különös ke-

kozott még komolyan. Es főszerelte a német hadsereget, minden más állam előtt, elsőként és legerősebben. Marsdikként rámutatott a kiképzés nagy fontosságára. Es ennek a munkáját a legkisebb részleteiben is Önmaga ellenőrizte, azoknak a tapasztalatoknak alapján, amelyeket a fronton szerzett,

gyelemért, hogy éppen a mai nehéz időkben áldotta meg a német népet ilyen Vezérel.

Utána mindhárom fegyvernem nevében Göring birodalmi marsall üdvözölte Hitlert.

— Ön, Vezérem — mondotta többi között — három nagy tanítással gazdagított bennünket, s mi ennek a három tényezőnek köszönhetjük azokat a lélegzetelállító sikereket, amelyekben részünk van. Ez a három: a felszerelés, a kiképzés és a vezetés. Az elsőnek a felszerelésnek a fontosságát hangoztatta Ön már akkor, amikor ezzel a kérdéssel senki más nem foglalkozott még komolyan.

Es főszerelte a német hadsereget, minden más állam előtt, elsőként és legerősebben. Marsdikként rámutatott a kiképzés nagy fontosságára. Es ennek a munkáját a legkisebb részleteiben is Önmaga ellenőrizte, azoknak a tapasztalatoknak alapján, amelyeket a fronton szerzett,

— Arra kérjük a hatalmas Uristent — mondotta befejezésül a birodalmi marsall, — hogy Ont, Vezérünk, még sokáig tartsa meg nekünk. Mi a magunk részéről csak egy fogadalmat teszünk: azt, hogy az ellenséget megverjük mindenütt, ahol megtaláljuk

Kivonultak a brit csapatok a görög arcvonal olymposzi jobb szárnyáról

Berlinből jelentik: (NTI) Az Észak Görögországból visszaözönlő angol csapatok — a NTI értesülése szerint — a Larissából Lamiaha vezető főúton sietve folytatják a visszavonulást. A dél felé tartó visszavonulásnak egyetlen nagy útja teljesen eldugult. A járművek és menetoszlopok hármassorban haladnak egymás mellett. Az angolok a német zuhanóbombázók többszöri tá-

madása következtében nagy veszteségeket szenvedtek.

Kairóból jelentik: (Reuter) Atheni jól értesült körök szerint a brit csapatok elvonultak a szövetséges arcvonal olimposzi jobb szárnyáról. Ez a hadművelet, amely az ellenséges gépesített egységek súlyos támadásai mellett ment végbe, egyike azon angol visszavonulásoknak, amelyet a tervek-

nek megfelelően rövidebb arcvonalon vonják össze a csapatokat. Kairóban a balkáni helyzetet komolyan mondják. Az ellenség továbbra is nagy tömegeket vet harcba.

Berlinből jelentik: A görögországi gyors német előnyomulás következtében igen sok görög csapat keveredett össze. Ez megnehezíti a görög hadviselést. A görög szökevények elbeszélése szerint az Albániából visszatérő csapatokon a felbomlás jelei tapasztalhatók.

Berlinből jelentik: (NTI) A véderő főparancsnoksága jelentik: Az angol légiere Berlin lakónegyede ellen intézett újabb támadására megtorlásul másodszor mértek megtorló csapást a német gépek.

Egész éjszaka több száz gépünk hatalmas mennyiségű bombát dobott Londonra. Messziről látható hatalmas tüzek keletkeztek.

A tesszáliai síkon a német csapatok a felbomlott ellenség nyomában járnak. Az ellenség az olasz csapatok elől mindenütt visszavonul. Az előnyomulás során a német katonáknak igen sok görög adta meg magát.

Jugoszlávia északi részében 1500 tisztet és 244 ezer katonát ejtettünk foglyul.

Észak-Afrikában az ellenség Sollum ellen intézett támadása sikertelen maradt.

Német harcirepülőgépek a 19-re virradólag Tobruknál nagy méretű bombákkal támadták a kikötőt. Nagy tüzeket és robbanásokat okoztak. La Valetta ellen intézett támadás alkalmával az állami hajógyárat megromgáltuk és egy kőolajtartályt felgyújtottunk. Fegyveres felderítő repülőgépeink szombatn két ellenséges kereskedelmi hajót súlyosítottak el összesen hater ezer tonnával. Az ellenség sem éjjel, sem nappal nem repült be a Birodalom területe fölé.

Newyorkból jelentik: (NTI) Az Evening Star értesülése szerint az angol hatóságok jelenleg nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy halászbárkákon minél több angol katonát vigyenek a szállító hajókhoz. Görögország az angolok részéről nem tekinthető hadszíntérnek. Erősítéseket alig küldenek oda.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda értesülése szerint gyengébb angol repülő egységek a hétfőre virradó éjjel berepültek a nyugatnémetországi határterületre. A támadó gépek egyrészt a német gépek már a tengerparton visszatérésre kényszerítették. A berepülő gépek néhol robbanó és gyújtóbombákat dobtak le. Csak a lakónegyedekben okoztak jelentékeny kárt.

(Valahol Olaszországban.) Az olasz főhadiszállás 318 közleménye szerint a 9. és 11. hadsereg csaknem mindenütt elérte Albánia déli határát. Mindenütt megtörték az ellenség ellenállását.

Sok foglyot ejtettek és jelentékeny mennyiségű hadianyagot és fegyvert zsákmányoltak. Az összesen 450 repülőgépből álló alakulat állandóan támadta a visszavonuló görögöket.

Száz gépjárművet elpusztítottak. Janina kikötőjében az olasz gépek öt ellenséges gépet felgyújtottak. Olasz alakulatok bombázták Prevezát.

A német légi hadtest alakulatai bombázták Málta szigetén La Valetta és Nicahát. Az egyik tengeralattjárónk megtorpedózott egy ellenséges torpedórombolót.

Az ellenség bombázta Benghazit és Tripolizst. Emberélethen nem esett áldozat.

AKIKRŐL MA A VILÁG BESZÉL...

ROMMEL, LIST, KLEIST

IRTA: CSISZÁR BÉLA:

Villámháború Szerbiában, villámháború Görögországban, villámháború Észak-Afrikában! A világ lélekzetvisszafojtva, növekvő csodálkozással és meglepetéssel figyeli a német haderő megmagyarázhatatlan, nagyszerű teljesítményeit, villámhadmozdulatait, amelyeket villám-szakértők, egészen különleges és zseniális tábornokok, hadvezérek vezetnek. A villámháborúhoz már hozzászoktunk tavaly, amikor a német hadsereg lerohanta Norvégiát, Dániát, Hollandiát, Belgiumot és Franciaországot, azt hittük, hogy ennél még nagyobb teljesítmény nem lehet. Most a német tábornokok megmutatták, hogy még ez is lehet fokozni: azt, amit Szerbiában végeztek, felülmúlta a legvérmesebb várakozásokat, sőt sokszorosan túlhaladta. Méltóan sorakozik ehhez a ragyogó görögországi vágatás, de még talán ennél is csodálatosabb és meghökkentőbb, aminek a világ Északafrikában tanúja. Amit az angolok a legnehezebb összműködéssel, hatalmas csapatösszevonásokkal, a legmodernebb gépek, tankok, motorizált egységek páratlan mennyiségű harcbevételével hónapokon keresztül értek el, azt a német csapatok alig két hét alatt visszafoglalják, sőt még azt a pontot is túlhaladják, ameddig Graziani tábornagy a múlt év őszén Egyiptomban elért.

Nem telik bele sok idő, a németek már Egyiptom szívére, Kairót és Anglia földközéptengeri főüsterét, Szuezt is fenyegetik. Legalább is, ha az eddigi lendületüket és pompás vezérüket, Rommel tábornokot tekintjük, a legvérmesebb remény is indokoltnak látszik.

Rommel tábornokról, az afrikai német hadsereg vezérével legutóbb a *Frankfurter Zeitung* igen érdekes arcképet közölt. Megrajzolta pályafutását, katonai sikereinek hosszú és csodálatos sorozatát. Szinte érthetetlen, hogyan lehetett ez a nagyszerű katona ilyen ismeretlen mindmáig a nagyközönség előtt, hogyan takarhalták el a tovatűnő események alakját és tetteit. Rommel Ervin ma ötvenéves, de negyvenévesnek sem vélnéd, olyan szívós, olyan fiatalos, olyan fürge és mozgékony. Würtembergi származású, csupa bíró, katonatiszt és magas állami tiszviselő van a családban. A fiatal Rommel lovastiszt akar lenni, de a tüzérekhez osztották be. A würtembergi hegyi zászlóalj hadnagya, majd főhadnagya, a világháborúban a Vogézekben, Romániában, a kárpáti harcokban, továbbá az olasz fronton küzdött, az olaszok egyidőre foglyul is ejtették, de ő hamarosan megszökött a fogságból és visszatért ezredéhez, hogy gyarapítsa győzelmes hadifelteit.

A világháború után különböző beosztásokban tevékenykedik, megjárja a hadügyminisztériumot is, de ezek az állomásai nem túlságosan érdekesek, sokkal fontosabb az a szerepe, amelyet az új nagy háborúban játszott. 1939 augusztusában Rommel vezérőrnagy már és azt a feladatot kapja, hogy a lengyelországi háború hadműveleteinek legfőbb irányításában segítse, azaz kirendelik Brauchitsch és Keitel mellé, volta-

képpen azonban a Führer környezetébe, a vezéri főhadiszállásra. A nyugati háborúban Hitler az egyik páncélos divízió parancsnokságát bízta rá. Hadosztálya Liegejtől délre két nap alatt átrohan az Ardenneken, majd kikényszeríti Dinantnál az átkelést a Maas folyón a Maubeugetől délre áttört a Maginot-vonal meghosszabbítását s megállás nélkül 70 kilométeres mélységben betört Franciaországba. Rommel ezzel a vakmerő támadással az első nagy éket ütötte az ellenséges arcvonalba. Ennek az éknek a kitérítésével kezdődött az abbevillei tengerparti felé való áttörés, amely a dünkircheni gyászos angol-francia meneküléshez vezetett.

Mikor a franciaországi csata elkezdődött, Rommel csapataival már túljutott a Sommeon, amelyről pedig a franciák azt hitték, hogy védeni tudják. Legázolta a Weygand-vonalat s nyugat felé tör előre. Kezébe kerítette Cherbourgot, az erős francia kikötőépítményt hatalmas erődítési övezetével együtt megadásra kényszerítette. Páncélos csapatai egészen Bordeauxig nyomultak előre s ott érte őket a fegyverszünet híre.

Rommelről köztudomású, hogy mindig hadosztálya élén halad s maga vezeti embereit, akik rajonganak érte és méltán bálványozzák.

List vezértábornagy Görögországban vezeti diadalra a német lobogót. Ő a főparancsnoka a délszerbiai és a görögországi hadseregnek, ő gázolta le és vert éket a görög és szerb csapatokba Délszerbiában.

Mint a villámháború szakértője ismeretes. A nyugati háborúban List

hadteste nyomta be a champagne arcvonalat és azután seregével, mint a vihar nyomult előre. Legmesszebb jutott Franciaország területén és bravuros győzelmeiért kapta a vezértábornagyi rangot. List pályája szintén Württembergből indult ki, mint Rommelé, ő is büszkén vallja magát régi, ősi svábnak. A würtembergi Oberkirchbergben született 61 esztendővel ezelőtt. 18 éves korában az első bajor utászezredben zászlós, majd rövidesen hadnagy és főhadnagy. Azután bevezényelik a vezérkari iskolába, ahol korán kitűnik nagy szakképzettségével és átfogó tudásával. Mindig a lényegre ragadja meg, a cél érdekli és kitűnő taktikusnak ismerik már ekkor is. A világháborúban századosként vesz részt. Különböző vezérkari beosztásokban teljesít szolgálatot. A háború után a kempteni vadászrezd, parancsnoka, majd Münchenbe helyezik a hetedik bajor hadsereghez, a huszas évek végén pedig a hadügyminisztériumba rendelik, mint a hadsereg kiképző osztályának vezetőjét. Az Anschluss után a bécsi ötödik hadosztály parancsnokságát veszi át. A lengyelországi hadjáratban elejétől végig résztvevett, akárcsak később a nyugati háborúban, itt is a legmerészebb villámhadmozdulatokat hajlja végre. A déli német hadsereget vezette, amely Észak-sziléziából a Kárpátok szélén nyomult előre. A nyugati háborúban a 12. hadsereg parancsnoka volt, amely a Rundstedt-féle hadseregcsoport középpontjába nyomult előre és fergeteges viharoként száguldva meg sem állt Lyonig. Kitűnően értett ahhoz, hogy aránylag igen gyorsan leszerelje az ellenség ellenállását

és felmorzsolja a vele szembenálló hadsereget.

Kleist vezérezredes arról vált híressé, hogy Középszerbiában az ő hadteste, az ő páncélos hadosztályai tüporták le Nist és vonultak be Belgrádba. Még előbb a lengyelországi hadjáratban hallottunk róla, amikor páncélos hadosztályával elsőnek törte át a lengyel hadsereg déli szárnyát. Ewald von Kleist hatvanéves, Braunschweigben született, 1900-ban lépett be zászlósi rangban a 3. számú tábori lüzérezredhez Brandenburgban. A világháború a kitűnő porosz katona, mint százados harcolta végig, rengeteg sebesülést és kitérítést szerzett. A háború után nyugdíjaztatta magát, de, amikor Hitler uralomra került, ismét visszatért a hadsereg kebelébe. A déllengyelországi hadműveletek kiemelésére nagy hatást gyakorolt, ő törte át első ízben a lengyel déli hadsereget. A nyugati hadszíntéren szintén kitűntette magát, mint egy páncélos hadtest vezénylő tábornoka. Rendkívüli bátorságáról, vakmerőségéről és elszántágáról híres, markáns arcú katona, aki nem habozik lebetenni az életét is s mindig az élen, katonái élén halad.

Ez a három nagy német katona áll most a világ közérdeklődésének előterében.

Adókedvezményben részesülnek a többgyermekes családok

Az egyenes adókra vonatkozó rendelkezések szerint azoknak az adózóknak, akiknek háztartásukhoz kettőnél több gyermek tartozik és összes jövedelmük nem több évi 12.000 pengőnél, adókedvezményben részesülhetnek. Az első és második gyermek után 5—5 százalékot, a harmadik és negyedik gyermek után 7—7 százalékot és minden további gyermek után 10 százalékot kell törölni.

MACEDONIA

Jövő sorsának eldöntését különösen Bulgária várja annak a rendezésnek keretében, amelyet Hitler és Mussolini a Balkánon tervez. Macedónia a Balkán-félsziget központja. Termékeny völgyek által átszelt hegyvidék a Bulgáriában levő Rhodone-hegység, a Sztruma folyó völgye és az Ochrida-tó között.

A rómaiak ezt a területet Moesiának nevezték. Bulgárok, szerbek, törökök és albánok vetélkedtek birtokért az évszázadok folyamán. A Nyugat és Kelet döntő ütközeteket vívott ezen a vidéken és az ujkorban heves, gyakran véres népi harcok alakították a terület néprajzi arculatát. A világháborúban is Macedóniában vonultak a központi hatalmak és a nyugati szövetségesek seregeinek lövészárkai.

Ez a terület azonban tiszteletre méltó régisége mellett is csak újabban vált európai vitás kérdéssé. Amidőn a szultán 1870-ben a bulgároknak önállóságot adott az ugynevezett azarchátus területén, az autonóm Bulgária határait a néprajz alapján vonták meg. Ezek a határok magukban foglalták egész Macedóniát, a nisei medence kivételével, ami annak bizonyította, hogy az ország bulgár jelle-

get már akkor sem vonták kétségbe. Az 1877—78. évi felszabadító háború után a san-stefanoi békekonferencia is osztotta ezt az álláspontot, de az 1878. évi berlini kongresszuson a nagyhatalmak Macedóniát ismét török uralom alá helyezték. Ezóta az idő óta létezik a macedon kérdés, amely a századforduló idején heves vitákat támasztott a balkáni államok, sőt az európai hatalmak között is.

1912-ben Macedóniában 65.000 négyzetkilométernyi területen összesen 2,2 millió ember élt, ezek közül 1,2 millió, tehát több mint a lakosság fele, bulgár, félmillió török, a többi pedig görög, szerb, albán és oláh. A bulgároknak 1099 iskolájuk volt, köztük tíz gimnáziumuk, összesen 64.300 tanulóval, 109 templomuk és öt püspökük. A Balkán-háború a törökök ellen 1912-ben úgy kezdődött, hogy a szerbek is elismerték Bulgáriának Macedóniához való jogát. Döntőbírója a határok megvonásához az orosz cárt jelölték ki az egyezményben. Vitás területnek csupán egy keskeny sávot jelöltek meg, amelyen Kumanova, Üszküb, Kicsovó és Sztrugava városok voltak. Görögország akkor csupán az othosi-félszi-

getre és Szalomikire támasztott igényt. Az 1913. évi testvérháború, amelyben Bulgária a rövidebbet húzta, ismét Macedóniáért folyt, amelyet egy kis terület kivételével Görögország és Szerbia között osztottak meg. A világháborúban Bulgária azért küzdött a központi hatalmakkal Szerbia ellen, hogy ezt a vitás kérdést végleg a maga javára döntse el.

Az 1919. évi párizsi békekonferencián a bulgár küldöttség azt a megoldást ajánlotta, hogy önálló Macedóniát létesítsenek, de ennek a javaslatnak nem volt sikere. Macedóniából Bulgáriának csak a Sztruma völgye maradt a रुपeli szorosig. A macedónok ezrei menekültek Bulgáriába s nagyrészüket Szófia elővárosáiban telepedett meg. Azóta állandóan revizionista propagandát folytattak. Bozisz királynak sikerült a macedon-kérdés miatt támadt szakadékokat átidalnia Bulgária és az egykori Jugoszlávia között és a balkáni béke megszilárdítása érdekében barátsági szerződést kötött a szomszéd állammal. Bulgár részről 1937 óta állandóan hangsúlyozták azonban, hogy ez a barátsági szerződés nem jelenti a macedon-kérdés megoldását, hanem csak annak békés megoldását készíti elő.

„Anglia mindig rossz hatással volt a világ erkölcsseire“

— mondotta Nye amerikai szenátor, aki a brit birodalom széthullását jóslja

Newyorkból jelentik: (NTL.) Nye republikánus szenátor a sajtó képviselőivel folytatott beszélgetés során megjósolta a brit birodalom széthullását. Ez elé azonban nyugodtan nézhet Amerika. Az Egyesült Államok a háború elvesztése esetén kellemetlen világgazdasági tapasztalatokra tesz szert, de aligha lesz kellemetlenebb hatása, mint az angol gazdasági versenynek. Anglia volt a legerősebb versenytárs és Angliával az egész világon keresztül volt egy lyukas fillérről sikraszállani. Ha az Egyesült Államok valóban semleges politikát folytatott volna, akkor most nem kellene tartani attól, hogy Európa új urai megtorló intézkedéseket léptetnek életbe. A szenátor rámutatott arra, hogy szerinte Anglia sorsa már megpecsételődött. Anglia mindig rossz hatással volt a világ erkölcsseire és állandó surlódások és versenynek volt okozója.

Stockholmból jelentik: (NTL.) A svéd

napilapok londoni tudósítójának jelentése szerint az angol sajtó igyekszik előkészíteni a közvéleményt a balkáni vállalkozás meghiusulására. A Daily Herald már nyitlan ír az angol visszavonulásáról. Ezzel az európai száraz-

„Isten hozott magyar katona!“

Csetniknő alaváló orvlámadása egy fiatal zászlós ellen

Magyar nemzetiszínű szalaggal álcázzák magukat a garázdálkodó csetnikiek

A honvéd propagandaszázad tudósítójától. Ma már mindenki megismerkedett a pisztolycsattanású szóval: „csetnik“. Néhány esetet ismeretünk a csetnikiek módszereiből. Újvidéken történt, hogy egy fiatal zászlós sietett végig a főtéren. A magya-

rak, akiket csak kis magyar kokárda díszített, mivel nagyobb nem tudtak előteremteni. lelkesen üdvözölték. Egyszer csak egy csinos nő hatalmas magyar nemzeti színű szalaggal és ibolyával előreugrott és átölelte a zászlóst. A nagy zajban senki sem vette észre, hogy idegen kiejtéssel beszélt, amikor azt mondta: „Isten hozott magyar katona.“

A zászlós a következő pillanatban viasszpádatlan hullott a kövezetre. A nő ugyanis csetnik volt és pisztolyt szorított az oldalához az ölés alatti. Az egyik háznak a padlásáról tüzeltek a magyar csapatokra. Mint utólag kiderült, a házban csupa magyar lakik. A csetnikiek azonban az ilyen házak padlásairól tüzeltek a magyarokra, hogy az ilyen házakra irányítsák a magyar katonák tüzeit. A csetnikiek közben hatalmas nemzeti színű szalaggal díszítve a ház hátsó oldalán távoztak.

Zágrábi ügyvivőnk a horvát külügyi államtitkárnál

Berlinből jelentik (NTL.): A Führer Ribbentrop külügyminiszter javaslatára Kasche Siegfriedt zágrábi követnek nevezte ki. A követ vasárnap délután repülőgépen Zágrábba érkezett. A követet ünnepélyesen fogadták.

A MTI. jelenti: A zágrábi magyar ügyvivő április 19-én jelkereste a külügyminisztériumi államtitkárt és megismételte a kormányzó kiáltványában foglalt elismerési és ezalkalommal a magyar kormány őszinte szerencsekívánatait fejezte ki.

annak, hogy csak mi fogjuk tudni a közéletmezést, a takarékossgot, az új anyagok felhasználását, a magyaros ruházatkodást céltudatosan megoldani. Soha erre jobb alkalom nem kínálkozott, mint a Nemzetközi Vásár keretében, ahol a magyar ipar, a magyar kereskedelem, a magyar vendégfogalom legújabb teljesítményei sorakoznak fel szemünk előtt.

A Budapesti „Asszonynap“-on együtt leszünk, tanulunk, mert tanulnunk kell, egymással kezefogunk, hogy egy irányban haladhassunk és kicseréljük gondolatainkat, hiszen mindnyájan egyet akarunk: családunk és nemzetünk boldogságát.

Felvilágosítással, kedvezményes látogatójegyekkel állunk rendelkezésre (Museum u. 17. felsz. 20.138—708). Vésárjegyeket a vidéki Baross-fiókok adnak ki.

Meleg asszonyi üdvözléssel varunk. A viszontlátásra! Az „Asszonynap“ Budapesti Rendezősége.

A Londonnal ujjathúzó államférfiak közül már többen hirtelen meghaltak

Az angol Intelligence Servicet vádolja Koricis meggyilkolásával az olasz sajtó. — Letette az esküt az új görög kormány

Stockholmból jelentik (Reuter): Koricis halálával kapcsolatban a következőket jelentik: Mint ismeretessé vált, Koricis görög miniszterelnök pénteken délután öngyilkosságot követett el.

Koricis volt miniszterelnököt katonai pompával helyezték örök nyugalomra. A temetésen megjelent György király is, a királyi család tagjaival.

Koricis mondott gyászbeszédet. Rómából jelentik (Stefani): Az athéni rádió vasárnap este közölte az új kormány megalakulását. A király helyettes miniszterelnökké és haditengerészeti miniszterré Zakrellarist nevezte ki. A kormány többi tagja a következő: Hadügyminiszter: Panagakos tábornok, légügyi miniszter: Nikolaides tábornok, közlekedésügyi

miniszter: Korzas tábornok, külügy-pénzügy- és nemzetgazdaságügyi miniszter: Zuderis, belügy- és közbiztonságügyi miniszter: Maniatakos, népjóléti- és sajtóügyi miniszter: Nicolaidis.

Az új kormány tagjai vasárnap délután tették le az esküt a király kezébe, aki egyben miniszterelnök is és közvetlenül utána megtartották az első minisztertanácsot.

Még Koricis halála előtt Egyiptomba menekültek kormányának tagjai

Az NST. római jelentése szerint a görög kormány valamennyi tagja még Koricis halála előtt Egyiptomba menekült.

Rómából jelentik: Koricis meggyilkolásával a római sajtó nyitlan az Intelligence Servicet vádolja. Koricist — úgy mond — megölték, mert nem volt hajlandó a görög flottát az angol expedíciós hadsereg rendelkezésére bocsátani. A görögök jól tudták, hogy határozottan angol támogatás nélkül a németeknek és olaszoknak rövid ideig sem állhatnak ellen. Koricis ugyanabba a helyzetbe került, mint Metaxas és az angolok, épügettek el őt is tábor alól. Koricis nem olyan férfi volt, aki az életet eldobta volna magától. Mindenki tudja róla, hogy a legjobb egészségnek örvendett. Halála csak azok számára lehet titokzatos, akik elfelejtették, hogy a Londonnal ujjathúzó államférfiak közül már többen vesztették életüket hirtelen halálra.

Pétain tábornagy Lourdesből üdvözölte a Szentatyát

Lourdesből jelentik (Havas): Pétain tábornagy és Darlan tengernagy kíséretükkel vasárnap ideérkeztek, ahol a Massiabelle barlang előtt ünnepélyesen fogadták őket. A tömeg, amelynek sorában közeli és távolabbi vidékekről érkezettek is voltak, lelkesen üdvözölte az államfőt és helyettesét. Lourdes elhagyása előtt Pétain tábornagy táviratot intézett a pápához.

Megindul a postaforgalom a felszabadított Délvidékkel

Budapestről jelentik: A kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium közli, hogy a honvédség katonai közigazgatása alatt álló területeken megnyitott postahivatalok a közönséges és az ajánlott levélpostai az értéklével és az 5 kg-nál nem nehezebb súlyú csomagok felvételét a megnyitás után megkezdte. A postahivataloknál az egyéb postai, továbbá a mindkét irányú táviró és távbeszélő magánforgalom felvételének mértékéről külön történik intézkedés.

Az eddigi magyarországi területen levő postahivataloknál a katonai közigazgatás alatt álló területekre — az 5 kg-on felüli csomagok kivételével — bármely postaküldeményt fel lehet venni. Az utánvételi forgalom az újonnan megnyitott mindkét irányban, illetőleg ezeknek egymás közti forgalmában egyelőre szünetel.

A megnyitott postahivatalokról a postavezérgazgatóság a közönséget esetenként fogja tájékoztatni. Eddig a következő helyeken nyitlak meg postahivatalok: Alsólendva, Bántornya, Cserföld, Dárda, Felsőlendva, Ferenc-lak, Főherceglak, Kisközseg, Pémonos, Tor és Vashidegkut.

„Asszonynap“ a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Magyar Asszonyok! Május 5-én a Nemzetközi Vásár első hétfőjén „Asszonynap“ lesz Budapesten. Meghívunk minden asszonyt, aki jó magyarnak és igazi asszonynak érzi magát, hogy ne csak azért jöjjön a Nemzetközi Vásárra, hogy ott nézegessen, kóstolgasson, hanem, hogy lásson, tanuljon és hazavigye az újból és észszerűből mindazt, ami otthonát melegebb és családját boldoggá teszi.

Az „Asszonynap“ meg fogja mutatni minden asszonynak, hogyan kell főzni a mai időkben, hogyan kell takarékoskodni, hova menjünk nyaralni és hogyan kell a magyar népművészet remekeiben magyarosan öltözködni.

A Budapesti Nemzetközi Vásár alkalmat ad nekünk asszonyoknak arra, hogy a Vásár területén lévő Fővárosi Múzeum nagy teremben találkozzunk, hogy kiváló előadók felhívják figyelmünket mindarra, amit a Vásár nekünk nyújt és felsorakoztassuk a magyar termékekről, a magyar iparművészet vonalaiból megalkotott dívatbemutatót. Magyaros vendégszeretettel fogják fogadni vidék asszonyait a mi budapesti asszonyaink, mert május 5-én a Nemzetközi Vásár pavillonjában mi leszünk a háziasszonyok. Az „Asszonynap“ fíradalmait pedig kedves együttesben a Gerbaud pavillon számunkra fenntartott parkjában és a külön e célra berendezett társalgójában fogjuk kipihenni.

Magyar Asszonyok! Egységesen kell dolgoznunk, mert legyünk tudatában

Üveg, porcellán, evőeszköz és háztartási cikkek legnagyobb választékban.
Olcsó árakban
Deutsch K. I.
Üveg, porcellán kereskedő
Nagyvárad, Hlatky Endre utca 4.

Belvárosi mozgóban

A BORGárdonyi Géza örökbecsű népsziműve.
Jávör, Rózsahegy, Kery Panni.Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
példátlán sikerrel megy az**Édes mostoha**Tasnády, Páger, Vaszary, Gózon, Péchy Gizi
gyermekszár és Lakner gyermekprimadonnáival.
A legbájosabb magyar film.Jön az Apolló Filmszínházban
Kabos, Turay Ida, és Tolnay Klára
ragyogó vigjátéka**Az én lányom nem olyan!**Kedden és szerdán utoljára: Deanna Durbin:
Három kis angyal**GAZDÁSÁGI ÉLET****A magyar szövetkezeti jogszabályokat
kiterjesztették az erdélyi területekre is**

(Folytatás és vége.)

V. FEJEZET.

Vegeyes rendelkezések.

30. §.

Azok a szövetkezetek, amelyeknek alapszabályszerű célja betégyűjtés és tagjai hitelszükségletének kielégítése (hitelszövetkezet) s alapszabályaik szerint az üzleti nyereségből tagjaiknak 5%-ot meghaladó részesedést nem adhatnak, az 1898: XXIII. t.-c. 47. §-ában, valamint az azt kiegészítő egyéb jogszabályokban meghatározott kedvezményekben és a kamattilték alól mentességben részesülnek.

Az olyan szövetkezet (szövetkezeti központ) tekintetében, amelynek alapszabályszerű célja a betégyűjtés és tagjai hitelszükségletének kielégítésén felül más üzletágakra is kiterjed (vegyes tárgyú szövetkezetek), az első bekezdésben említett illetékkedvezmények mértékéig a pénzügyminiszter a különféle üzletágak terjedelmének figyelembevételével állapítja meg. Ugyanígy jár el a pénzügyminiszter a Szövetség tekintetében is.

Az első bekezdésben biztosított társulati adókedvezmény a vegyes tárgyú szövetkezetet (szövetkezeti központot, Szövetséget) a hitelszövetkezeti üzletágra megilleti, ha a szövetkezet a hitelszövetkezeti üzletágról külön könyveket vezet.

A pénzügyminiszter állapítja meg, hogy a Szövetség mennyiben részesül az 1898: XXIII. t.-c. 79. §-a első bekezdésének 1. és 2. pontjában meghatározott kedvezményekben.

A pénzügyminiszter állapítja meg, hogy mennyiben illetik meg a szövetkezeteket a jelen §-ban meghatározott illetékkedvezmények abban az esetben, ha az illetékkötelezettség a jelen rendelet hatálybalépése előtt keletkezett.

31. §.

Az alapszabályoknak a jelen rendelet 3., 5., 11. és 22. §-án alapuló módosítása tárgyában a rendes közgyűlésen megszabott alakszerűségeknek megfelelően összehívott közgyűlés, a rendes közgyűlésen megkívánt számú tagok részvételével és egyszerű szótöbbséggel határozhat. A közgyűlési meghívónak akár a szövetkezet székhelye szerint illetékes elsőfo-

ku közigazgatási hatóság által a szokásos módon való közzététele, akár a Budapesti Közlöny Hivatalos Értesítőjében való közzététele pótolja a közzétételnek az alapszabályokban meghatározott más módját abban az esetben, ha a közzététel az alapszabályokban meghatározott módon nem lehetséges, vagy ha az alapszabályokban a hirdetések közzétételére meghatározott lap külföldön jelenik meg.

**Ujból szabályozták
a sertésvágást és zsirellátást**

Tekintettel a zsirellátás körül felmerült nehézségekre, a sertésvágalomnak és a levágásnak újabb szabályozása vált szükségessé. A rendelet két kérdést ölel fel. Szabályozza a sertésnek kereskedelmi forgalmát, a vásárlási engedélyt a vágás előtt át fogyasztásra történő sertésvágást.

Az utóbbi kettővel kapcsolatban általában a sertésvágást korlátozza a 100 kg-on felüli zsirsertésre, illetőleg 80 kg-on felüli húsertésre.

Ez utóbbi rendelkezés eddig is érvényben volt és csupán az egyöntetűség kedvéért olvasztatott be a rendeletbe.

A közfogyasztásra történő sertésvágást a rendelet úgy szabályozza, hogy a közellátási miniszter megállapítja, hogy az egyes községekben, városokban havonként hány darab és milyen súlyú sertést szabad közfogyasztásra levágni és ennek megfelelő számú úgynevezett vásárlási engedélyt küld ki a községnek, városnak.

A vásárlási engedélyeket az előjárásról felosztja a hentesek között és minden hentes csak olyan élő súlvú és számú sertést vásárolhat meg, amennyiről vásárlási engedélye szól.

A vásárlási engedély a vágás előtt át kell adni a hatósági húsvizsgálónak.

A kereskedelmi forgalom korlátozása.

A kereskedelmi forgalom korlátozása a 80 kg-on felüli hizosertésre vonatkozik. A végrehajtási utasítás pontosan megmondja, hogy hizosertésnek milyen sertést kell tekinteni.

Kivételesen a további hízalás céljára sertéshízalással foglalkozó személynek is adhat engedélyt a községi előjárásról sertésvásárlásra.

A sertést vásárló kereskedő az eladónak vételi-jegyet ad át. Többi hízalásra hatósági engedéllyel vásárolt

32. §.

A jelen rendelet 3., 5., 11. és 22. §-a értelmében vagy azzal kapcsolatban fogantatosított alapszabálymódosítás bejegyzése iránt a szövetkezeteknek (szövetkezeti központoknak, Szövetségnek) a cégbiróságához intézett beadványai és mellékletei illetégmentesek s a szövetkezetek mentesek a cégjegyzékbe történő bejegyzéseknek a Központi Értesítőben való közzétételéért járó díj alól.

33. §.

A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba és végrehajtásáról a pénzügyminiszter az érdekeltektől miniszterekkel egyetértve gondoskodik.

Budapest, 1941. április 9-én

Dr. Bárdossy László s. k.
m. kir. miniszterelnök.**SZÍNHÁZ****Fedák Sári Nagyváradon**

A színház igazgatóságának óriási anyagi áldozatok árán sikerült néhány esti vendégszereplésre megnyerni Fedák Sarit, akit végre 22 év után Váradon is üdvözölhetünk.

Fedák Sári Nagyváradon két kitűnő szerepében lép fel azokban a szerepekben, amelyeket Budapestn szüasz előadásokban játszott a legnagyobb siker mellett. Fedák Sári nagyváradon vendégjátéka az utolsó 22 év legnagyobb színházi eseménye.

Szerdán este 8 órakor a Tokaji aszuban Tarcali Darázs Katalin szerepét játssza, míg csütörtökön, pénteken, szombaton, vasárnap délután és vasárnap este a Gyergyói bál női szerepében lép fel. A Fedák Sári vendégjátékára a helyárak emeltek és semminemű kedvezmény nem érvényes.

Kedden filléres nap. Kedden két filléres előadást tart a színház. Délután 4 órakor a Hajnalodik lesz műsoron, míg este 8 órakor az Aranykalász operett. Mindkét előadásra a helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

Gyergyói bál — Fedák Sárival. Szilágyi-Huszka daljátéka minden vidéki színpadot megelőzve, Nagyváradon kerül először színre csütörtökön este 8 órai kezdettel, Fedák Sárival a női főszerepben. A Gyergyói bál az utolsó évek legkitűnőbb daljátéka és legnagyobb színpadi sikere, briliáns szöveggel és gyönyörű muzsikával. A színház igazgatósága anyagi áldozatot nem kímélve minden eddigit elhomályosító kiállításban, Tihanyi Vilmos főrendező művészi rendezésében, teljesen új díszletekkel, amelyeket Kovall István a budapesti Nemzeti Színház díszletfestője készített, hozza ki ezt a nagyszerű daljátékot. A darab főszerepeit Fedák Sárin kívül az operett-együttes legkiválóbbjai játsszák. — A Gyergyói bál csütörtök, péntek, szombat este, vasárnap délután 4 és este 8 órakor lesz a színház műsorán, mindenkor felemelt helyárakkal, amely előadásra semminemű kedvezmény nem érvényes. Jegyek minden előadásra már válthatók.

Heti műsor:

Hétfő este 8 órakor: **Elnemult hercegok.** Filléres helyárakkal.

Kedd délután 4 órakor: **Hajnalodik.** Filléres helyárakkal.

Kedd este 8 órakor filléres helyárakkal: **Aranykalász.** Helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

Szerda este 8 órakor Fedák Sári vendégfelléptével: **Tokaji aszu,** operett. Mérsékelt emelt helyárakkal.

Csütörtök este 8 órakor Fedák Sári vendégfelléptével: **Gyergyói bál** Mérsékelt emelt helyárakkal.

Péntek este 8 órakor: **Gyergyói bál** Fedák Sári vendégfelléptével. Mérsékelt emelt helyárakkal.

Szombat délután 4 órakor: **Aranykalász.**

Szombat este 8 órakor: **Gyergyói bál** Fedák Sári vendégfelléptével. Mérsékelt emelt helyárakkal.

35 perc **Kolozsvár**
70 perc **Budapest**
85 perc **Marosvásárhely**
repülőgéppel.
A Magyar
Légiforgalmi r. t.
Járatok télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Rákóczi ut 10. sz.
Telefon: 11-17

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekszámlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

Délvidéki induló

A Délvidék felszabadítása alkalmából szép új magyar honvédinuló született, amelynek szerzője *Hadfy Herman* őrnagy, a kiváló zeneszerző. A pompás ütemű indulót a rádió is bemutatta. Több olvasónk kérésére, hogy az erdélyiek is megtanulhassák, a szövegét itt közöljük:

*Szabadka, Zombor, Újvidék,
Honvédsereg virágra lép...
Visszatér már szent határunk,
Ősi földön jár a lábunk,
Szívünkben öröm ék.*

*Új hajnal fénye virradt ránk,
Nagyobb lett újra szent hazánk,
Visszatér szép Délvidékünk,
Visszaadta Isten nekünk,
Vigázzon mirednk.*

Kinevezések. A Budapesti Közlöny szombati száma közli, hogy az igazságügyminiszter dr. Takács András veszprémi lakost a marosvásárhelyi, dr. Fülöp Andor derecskei lakost a nagyvárad, dr. Zakariás Gyula bajai lakost a kolozsvári, dr. Jezerniczky Dénes csökmői lakost a nagyvárad, dr. Szaploneczay Lajost mátészalkai lakost a marosvásárhelyi, dr. Szentpétery Gábor kolozsvári lakost a kolozsvári kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes bírósági joggyakornokká kinevezte.

Tizenhat plébánia 35694 katolikussal került vissza a pécsi egyházmegyéhez. Pécsről jelentik: A baranyai háromszög visszafoglalásával a pécsi egyházmegyéhez tizenhat plébánia került vissza. Ezek közül legnépesebbek: Laskafalu, ahol 2886 és Hecsegyszőlős, ahol 3883 katolikus lélek van. A pécsi egyházmegyéhez visszatérő katolikusok lélekszáma összesen 35694.

Erdélyi szőlőmunkások helyezkedhetnek el Tokajban. Az erdélyi szőlőmunkások előtt új munkalehetőségek nyílnak. A tokaji szőlőtermelők a nagyvárad munkaközvetítő hivatal útján szőlőmunkásokat keresnek, akik napszámra, vagy szakmában is dolgozhatnak. A napszámok átlagban 25 fillér, de miután a munka folytonos egyik szőlőtelepről a másikra is átmenhetnek. Munkáslakások minden szőlőtelepen vannak. Szakmában napi 4-8 pengőt is kereshetnek. Később, ha a kérés ideje van, női munkások is elhelyezkedhetnek, akik kb. 2 pengőt kereshetnek.

Meghalt dr. Kaspar prágai érsek. Prágából jelentik: (NTI) Kaspar Károly dr. prágai érsek hétfőn reggel 71 éves korában, hosszú betegeskedés után az érseki palotában meghalt.

Szörmeék, bundák nyári megóvásai
felelősség mellett vállalom
Halász Imre szücsmester
Kazinczy utca 4. Színház mellett.

MŰSOROS DÉLUTÁN A MUNKÁSOTTHONBAN. A „Beesüld a munkát” szabadidő mozgalom keretében vasárnap, 27-én d. u. 4 órai kezdettel színvonalas előadás lesz a nagyvárad Munkásotthon dísztermében. Műsor a következő: 1. Hiszek egy. Éneklí az Építők munkások Dalköre; vezényel Soós András karnagy. 2. *Csernik* tanár ismerteti a szabadidő-mozgalom célját. 3. Mécs László: „E fiukért valaki felelős.” Szavaltja: Nagy István munkás. 4. Nagyvárad mint Szt. László városa. Dr. Pacsay János vetített kép előadása. 5. Himnusz. Előadja az Építők munkások Dalköre. Vezényel: Soós András karnagy. Belépti díj nincs. Önkéntes adományokat a mozgalom céljaira köszönettel fogad a vezetőség.

Temetések. Kállay Sándorné szül. Müller Eszter 61 éves korában meghalt. Temetése április 21-én volt a Rulikovszky temetőben. — Kuk Ferenc muzsikus 48 éves korában meghalt a Grecianu u. 13. számú lakásán. Temetése április 23-án délután 3 órakor lesz lakásától az Ősi temetőbe (Caritas).

Három óras nagy tűz pusztított Debrecenben. Debrecenből jelentik: Veszélyes és kimenetelében is borzalmas tűz pusztított szombat este a Szoboszlai és Külsővásártér sarkán lévő Balogh Dávid fakereskedelmi részvénytársaság fakereskedő és faárú telepén. Járókelők vették észre a tüzet, majd az őrszemes rendőr értesítette a tűzoltóságot. A tűzoltók másfél órai oltási munka után elérték, hogy a tűz továbbterjedését sikerült megakadályozni. A telep közelében lévő husz méter hosszú raktárépület tetőzete valamint a benne felraktározott fa és láda szikrázva égett, a gépterem épületének tetején a gerendák már teljesen átégtek s hatalmas robajjal omlottak be. A tűz keletkezésére vonatkozóan a helyszínen megjelent tűzvizsgáló bizottság egyelőre nem tudott pontosat megállapítani.

Feljelentett árdrágitók. Nagyvárad, Saját tud. Orbán Ferenc vasúti rendőrtisztviselő feljelentette a rendőrség Rozenfeld Tivadar Horthy Miklós utcai kereskedőt, amiért a vaj kilóját 16 fillérral árázásban árusította. — Bakl Györgyné piaci árus ellen szintén feljelentés érkezett a rendőrségre, mert a hagyma kilóját 33 fillér helyett 40, a krumplit pedig 14 fillér részített ár helyett 16 fillérért árulta. Mindkettő ellen megindult az eljárás.

Az OTBA kötelékbe tartozó szülők figyelmébe! A m. kir. Pénzügyminiszterium rendelete értelmében a Magyar Iskolászanatorium Egyesület svábhegyi iskolászanatoriumában 70. mindkét nembeli gyenge, vérszegény, megérősítésre szoruló 6-18 éves kora iskolásgyermekek nyer felvételt az OTBA tehére és pedig nyári üdültetésre július-augusztus hónapban. A tanév folyamán szeptembertől február 1-ig vagy február 1-től június 30-ig Tüdőbeteg kizárva Szentgotthárdi iskolai jellegű tüdőgyógyintézetében az egész év folyamán van felvétel. Ugy a nyári márt a szeptemberi felvételle az előjegyzések megkezdődtek. A beutalás hoz a körzeti OTBA orvos javaslata szükséges. Részletes tájékoztatást nyújt és képes tájékoztatót küld a Magyar Iskolászanatorium Egyesület központi irodája, Budapest, VIII. Sándor utca 26.

A Kereskedelmi és Iparkamara vezetőinek budapesti utja. Nagyvárad, Saját tud. Horváth Árpád, a Kereskedelmi és Iparkamara miniszteri biztosa és dr. Olasz Vilmos kamarai főtitkár tegnap Budapestre utazott, a sürgősebb kamarai ügyek elintézésére.

Kibocsátották a harmincadiki megyei közgyűlés meghívóját. Nagyvárad, Saját tud. Mint már megírtuk a megye törvényhatósági bizottsága április 30-án tartja meg rendes félévi közgyűlését. Ezen a közgyűlésen leplezik le a Kormányzó Ur életnagyságu képét. A kibocsátott közgyűlési meghívó szerint elsősorban a közérdekű ügyeket, a számadásokat és a költségvetéseket, a miniszteri leiratokat, a különböző törvényhatóságok átiratait, valamint az alispáni jelentéseket és kérelmeket beszélik meg a megyegyűlésen.

Gőzgépközlelők és gőzkazánfűtők figyelmébe. A román képesítési bizonyítványokat érvényesítő bizottság folyó hó 26-án délelőtt 10 órakor jön össze a gépipari középiskolai Schlauch tér 26. szám alatti épületében. Mindkét érdekelte hozza magával az érvényesítendő iratokat s azt az okmányt, amelylyel magyar állampolgárságát igazolhatja.

Cséplőgép-kezelők figyelmébe. Az ide vonatkozó rendeletek értelmében bércepléssel csak oly egyének foglalkozhatnak, akik cséplőgép-kezelői és vetőmag tisztítói bizonyítvánnyal rendelkeznek. E tanfolyamok sürgős megindítása érdekében, akik e képesítést elnyerni óhajtnak, mielőbb jelentkezzenek Schlauch tér 26. szám alatt. — Minden egyes tanfolyamra legfeljebb csak 25 jelentkező vehető fel; — a tanfolyam 8 napig tart, teljes napi elfoglaltsággal.

HALALOZÁS. Özv. Miskolc Józsefné szül. Hunyady Katalin, életének 57-ik évében, rövid szenvedés után, 29-án reggel meghalt. Temetése holnap, 22-én délután 3 órakor lesz Szöllősi rét 5. u. 54. sz. gyászhatól.

Gőzgépközlelői és kazánfűtői vizsgát tart az e célra kinevezett bizottság május hó 4-én a gépipari középiskolában. Jelentkezők a születési, erkölcsi s legalább 6 havi gyakorlatot igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket már megelőzően nyújtás be a vizsgáló bizottság elnökségéhez.

Elítélt határátlépő. Prekup György gyapju lakos Nyárszegen utlevél nélkül lépte át a határt. A nagyvárad törvényszék 21 napi elzárásra ítélte. A büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették.

A korai hóhullám súlyos tüzeket okozott Amerikában. Newyorkból jelentik: (NTI) Ebben az évben szokatlanul korán köszöntött be a hóhullám, melynek nyomán veszedelmes erdőtüzek keletkeztek. Newyerseyben létszáz ház is leégett, köztük néhány milliót értékes fényűzően berendezett lakása. A kár kétfélmillió dollár. Baltimoreban szintén nagyobbabásu erdőtüzek voltak.

„Magyar Lapok” gyűjtése az árvizkárosultakért

Tűt a tízezer pengőn...

Ma Csikkarcfalva, Csikbodogasszony, Fekete László nagyvárad kereskedő és a nagyvárad cizmadiamunkások vezetének

Boldog örömmel közöljük ezt a hírt olvasóinkkal, főleg pedig az árvizkárosultakkal. Elértük és meghaladtuk a tízezer pengőt. Nehéz időben, háborus időben szinte hihetetlennek tűnik ez fel. Hiszen manapság mindenki összehuzódik, csökkenti igényeit, lemond és hozzászokik a szűkös életmódhoz. Csak a szociális érzék teljes hiánya, a mindenekfeletti való önzés magyarázza meg, hogy sokak megfeledkeznek az idők parancsáról, jövedelmeket biztosítanak meg nem érdemelt uton, annyit kényarítva le maguknak a nemzeti jövedelemből, amennyi sem munkájukért, sem igazságosság és méltányosság alapján nem kaphatnának meg.

Csodálatos. Éppen ezek tartják magukat távol az áldozat oltárától. Azok pedig, akik szűkösen élnek, vagy becsületesen megdolgoznak minden fillérért, tudnak adakozni. Ugy, hogy könnyes meghatódottságra indítanak vele. A veszedelmes társadalmi betegség mellett, a liberális önzés szomorú jelensége mellett chat vannak reményteltség mozzanatok, példák is.

Vannak magyar teltek, van szociális érzéklet, van igazi nemzeti felelősségérzet, népi közösségérzés. Gyűjtésünk mai tetelei, a csikkarcfalvi, csikbodogasszonyi katolikus hívek, a nagyvárad cizmadiamunkások és Fekete Lajos nagyvárad kereskedő

példaadó adakozása ezt bizonyítja. Hiszük és valljuk, hogy ezek a teltek legyőzik a hiányt, szociális önző, antiszociális magyarkodást.

Eddigi gyűjtésünk 9688 75 Ft
Ujabb adományok:
Fekete László kereskedő, Nagyvárad 50.— Ft
Merza Ilona Nagyvárad 10.— Ft
Dr. Cselényi Gyula, N.-várad 10.— Ft
Nemzeti Munkaközpontha ténnyűlt nagyvárad cizmadia munkások. Hegyi Lajos 1.16, Szilágyi Lajos 1, Ferei Lajos 1, Nagy Károly 1, Vigyán György 1. Bragyan József 1, Laza Péter 1, Nagy Bálint 1, Lőkés József 5, Rácz János 1, Cpre Tivadar 1, Sülka György 1, Szabó Sándor 1 Szabó László 1, Durgó Sándor —51, Federka Gábor 1, Nagy Ferenc 50. összesen 20.16 Ft

Csikkarcfalva és Boldogasszony katolikus hívei: Fazakas Jenő 10, Erdély András 10 Hankó Zoltán 10, özv. Mihály Gergelyné 10, Bara Ágoston 10, Bálint Ágoston 7, Gidró Márton 6, Albert Ferenc 5, Kató József 5, Máthé János 5, ifj. Bálint József 5, Tarsay Zoltán 4, Mészáros Ferenc 3, Bálint János 3, Baric Imre 3, Gidró Gyárfás 2, Mészáros József 2, Gidró Ignác 2, Márton Károly 2, Farkas István 2, Márton Ferenc 2, Bogyo Béla 2, id. Orban József 7, (Részletezést holnap folytatjuk.) összesen 253.— Ft

összesen 10.031.95 Ft

Hölcyek itt a tavasz
Daueroltassa haját
Rammingernél Bazár-
épület

RÁDIÓ

KEDD, ÁPRILIS 22.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Emlékezés. Irta Eörsy Julia dr. Felolvasás.
10.45 Dívattudósítás. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Lovász Ferenc cigányzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés. vizállásjelentés.
13.30 Szórakoztató hanglemezek.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Sági Andor hegedű zongorakísérettel.
15.40 Mit főzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.55 Sallak Pál énekel zongorakísérettel.
16.10 Gyermekdelután.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Mindnyájunk gondjai. A közellátási szolgálat közleményei. Felolvasás.
17.30 A Rádió Szalonzenekara.
18.00 Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.
18.30 A csufoló Arany. Keresztury Dező dr előadása. A verseteket elmondja Lehotay Árpád.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Lászlóffy Margit zongorázik.
19.50 Egyenlőség. (A családlatos Grich-ton) Szimmi négy felvonásban. Irta Barrie.
21.40 Hírek.
22.10 Országos Postászenekar.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.
24.00 Hírek.

SZERDA, ÁPRILIS 23.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Egy német utazó Egyiptomi Szudánban. Halász Gyula előadása.
10.45 Az árvíz és áradások kártételei a vad és halállományban. Irta Boér Kálmán. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Hanglemezek.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés. vizállásjelentés.
13.30 Ilinczy László szalonzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Melles Béla zenekar.
16.15 Apró emberek önképzőkör. Közvetítés a pestszentlőrinci katolikus kulturházból. Beszéli Rudinszky Sándor.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Emlékezés Tóth Kálmánra. Szentgyörgyi Elvira előadása. Közreműködik Ráday László (ének), kiséri Vidák József cigányzenekara.
18.00 Hogyan lettem zöldkeresztes védő. Duchon Gabriella előadása.
18.30 A Rádió Szalonzenekara.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.
19.30 A Berlini Filharmoniai Társaság hangversenyének ismertetése.
19.35 A Berlini Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból.
20.30 Erdélyi metszetek. Cs. Szabó László előadása.
21.40 Hírek.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Hanglemezek Filmdalok.
24.00 Hírek.

SPORT

NAC—KAC 3:1 (1:0)

Kolozsvárról jelentik: Nagy érdeklődés előzte meg a nagyváradi fiúk szereplését.

A KAC teljes csapatával vette fel a küzdelmet, míg a nagyváradiak betegsége miatt nélkülözték Kovács II-öt. A zöld-fehér együttes a következő összeállításban vette fel a küzdelmet: Várdai, Molnár, Sebők, Krausz, Juhász, Demény, Haléti, Sárvári, Mihok, Bodola, Kovács.

Nagy erővel feködt bele mind a két csapat, de csakhamar kidomborodott

a nagyváradiak nagyobb taktikai és technikai elkészültsége. Néhány igen szép akcióban és lövésben gyönyörködhetett a közönség. Nagyszerűen gördülő támadás után Mihok szerezte a vezető gólt.

Szünet után erősödött a NAC nyomás. Simán gördültek a támadások, a KAC csak szörványos lefutásokkal kísérletezett. Mihok és Kovács góljaira, a KAC csak egyvel tudott válaszolni. Mérkőzés vége felé a KAC ostromolta a védőcsemét jól áll a lábán.

Bástya—Törekvés 3:2 (3:2)

Nagyvárad. Saját tud. Szép napsütéses időben gyülekezett a közönség már a koradélutáni órákban az erzsébetligeti pályán.

Az előmérkőzés után kifutnak a csapatok, elmindják a Hiszekegy-et és üdvözlök a közönséget. A választásnál a Törekvésnek kedvez a szerencse. A csapatok így állnak fel:

Bástya: Bereczki — Szöcs, Medve — Bódy, Engi, Losoncz. — Gecző. Léb Bulik, Oroszi, Tóth.

Törekvés: Duh — Balk, Rocska — Nagy, Kis, Kovács — Gózner, Moskó, Szabó, Smilovits, Lukács.

A verseny csapat kezdte a játékot és azonnal támadólag lép fel. A Törekvésen is látszik, hogy nagyon akad. Szép mezőnyjáték folyik.

A 7. p-ben simán gördül a kolozsváriak támadása. Gecző beadását Bulik szépen küldi a hálóba. 1:0.

A gól után hevesen rohamoz a Törekvés, Bereczki azonban a helyén van.

A 12. p-ben nagy a kavargás a Bástya kapuja előtt, Lukács remek fe-

jest küld kapura. Medve kézzel kiüti a labdát. Tizenegyes! Gózner áll a labdának és máris: 1:1. Öt perc múlva gyönyörűen viszi a labdát a kolozsvári jobbszárny. Gecző bead és anélkül, hogy váradi játékos labdához érhetne.

Bulik remek lövéssel megszerzi a vezetést. 2:1.

A gól után változatos mezőnyjáték folyik, inkább a Bástya van támadásban. Állandóan fokozza az iramot. Újabb eredményt a 36. percben ér el.

Gecző lapos lövése a vetődő kapus előtt a hálóba vándorol. 3:1.

Az utolsó percben Gózner átverekszti magát őrizetén, jól ad be. Lukács közlőrlől gólba vágja a labdát. 3:2. Még egy Lukács kapása, azután vége a félidőnek.

A II. félidőben megváltozik a játék képe. A Törekvés elszántan harcol az egyenlítésért, teljesen beszorítja ellenfelét.

Jók: Engi, Bulik, Gecző és Medve, illetve Kiss és Gózner. A bírő gyengén működött!

Sima forduló a Nemzeti Bajnokságban

Budapestről jelentik: A 19-ik N. B. I. fordulójára ezúttal nem hozta meg a szokásos heti meglepetéseket. A forduló erősen vidéki jellegű volt, hét mérkőzés közül négyet vidéken játszottak. Három fővárosi csapat, a WMFC, a Gamma és BSzKRT rándult ki s mindhárom veszített is. A Fradi, Újpest és a Diósgyőr megőrizte vezető helyeit a negyedik helyre pedig a Szolnok ugrott fel, megelőzve a WMFC-t. A forduló egyetlen meglepetésnek nevezhető ténye: a Haladás elkerült az utolsó helyről, amelynek szomorú öröke a Törekvésnek jutott.

Részletes eredmények a következők:

Ferencváros—Sal. BTC 9:1 (2:0).
Újpest—Törekvés 5:3 (3:1).

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszoló

Tábla-üveg nagy raktár
KépkerepezésFalburkoló üvegcsempék
gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 14-48.

Telefon 19-13

Elektromos—Kispest 1:0 (0:0).
Szolnok—WMFC 4:1 (1:1).
Szeged—Gamma 3:2 (2:1).
Haladás—BSzKRT 2:0 (0:0).
Diósgyőr—Tokod 1:0 (0:0).

A bajnokság állása most így fest:

1. Ferencváros 34 ponttal. 2. Újpest 27 p. 3. Diósgyőr 24 p. 4. Szolnok 22 p. 5. WMFC 20 p. 6. Szeged 20 p. 7. Elektromos 19 p. 8. Tokod 18 p. 9. Gamma 16 p. 10. Salgótarján 15 p. 11. Kispest 14 p. 12. Beszékárt 13 p. 13. Haladás 12 p. 14. Törekvés 11 ponttal!

Nagyváradi eredmények.

Vasárnap több kerületi bajnoki mérkőzés került lebonyolításra. Eredmények a következők:

MÁV—Kolping 3:0 (1:0).
Egyetértés—Boeska 6:2. (3:0).
Elektromos—Törekvés II. 6:3 (6:1).
Egy ifjúsági mérkőzés is volt: NAC ifj.—Törekvés ifj. 7:2 (6:1).

Rövid sporthírek

Budapest: A mezői futóbajnokságot Szilágyi és Németh előtt Kelen nyerte. A tavalyi bajnok Csaplár nem indult. Kelen 150 méteres előnnyel biztosan és fölényesen nyert.

Budapest: Az 1941. évi tornán csapatbajnokságot a BBTE nyerte. Második a Postás, harmadik a VII. ker. Levente csapata lett.

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Kiadó Rákóczi ut 2, 4 szobás utcai modern II. emeleti lakás. Értekezni Csáky u. 17. Háztulajdonosnál. 320

Kiadó 2 utcai szoba, előszobával, — mellékhelyiségek nélkül. Csáky u. 32. 323

2 szobás, fürdőszobás lakást keresek. Címét „Ibusz” menetjegyirodához.

Kiadó Lukács György u. 40. számon 1 szoba fürdőszobás udvari butorozott lakás május 1-re. Érdeklődni Csengeri utca 2.

Elegáns utcai butorozott szoba kiadó. Csengeri u. 2. 279

Keresek központhoz közel modern, egy vagy kétszobás, konyhás fürdőszobás lakást. Címeket a kiadóba kérek. 218

Adás-vétel

Moslák kapható a Katolikus Kőri Mátvás étteremben. 322

Telek eladó házzal vagy ház nélkül. Péter utca 22. 325

Egy szücs Singer gép eladó. Pál u. 10. 1. sz. ajtó. 298

MÁV 6-os kazán jó állapotban eladó. Érdeklődni: Nagyvárad Solon utca 5. szám. 303

Eladó polituros kombinált szoba két-személyes rekamiéval, perzsaszőnyegek, nagyon szép modern üvegszerviz (42 darab) és több apróságok. Alapi u. 1. ajtó 2. délután 3-ig. 301

Aranyat, magas aron veszek. Srát, ékszer javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

Magas árért veszek aranyat, ezüstöt, briliáns tárvakat. Herbst ékszerész. Nagyvárad. Rákóczi ut 3. 202

Aranyat, ezüstöt, ékszer magas aron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut 8. 545

Különléle

Akar jól öltözködni olcsón? Keresse fel Molnár használt férfiruha üzletét, Bémer tér 1., udvarban. — Használt férfiruhákat jó áron veszek. 302

Fotókópiát eredeti okmányairól szakember készít Foto Aurora, Rákóczi ut 8. szám. 281

Állást nyec

Mindenes főzőnő azonnaira vagy május 1-ére felvétetik. Csáky István utca 17. I. em. 3. 321

Biztosító vállalat népbiztosítási osztályának vezetésére érettségizett vezető keres 25-től 45 évig. Cím a kiadóban. 327

Kézimunkást nagymunkához és egy szabó tanuló felvesszünk. Erdős és Gerhardt, Rákóczi ut 7. 324

Nagy biztosító vállalat alkalmaz kereskedelmi érettségivel, kezdő tisztviselőt. Cím a kiadóban. 326

Gyakorlott zacskó ragasztó nőket felvesszünk Szacsvay utca 35. 328

Varrólányokat és tanuló lányokat kötszövő üzembe felvesszünk. Lórántffy (volt Nyárfa) utca 3. 307

Mindenes főzőnőt, jó bizonyítvánnyal azonnal vagy május 1-ére felvesszünk. — Rimanóczy, Lukács György u. 49. 310

Kiadótulajdono.

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezso-utca 3. szám.